

Ευτύχης Μπιτσάκης Ο «ευρωπαϊκός σοσιαλισμός»

Ο πρωθυπουργός κ. Σημίτης, σε άρθρο του στα ΝΕΑ (27/5/03), σκιαγραφεί την αντίληψή του για το σοσιαλισμό τον οποίο, προφανώς, ευαγγελίζεται το ΠΑΣΟΚ. Ο τίτλος του άρθρου είναι ενδεικτικός: *Ευρωπαϊκός σοσιαλισμός*.

Πρώτη αντίφαση: Ο πρωθυπουργός μιλάει για σοσιαλισμό, ενώ ασκεί μια ορθόδοξη νεοφιλελεύθερη πολιτική (αποκρατικοποιήσεις, κατήλωση των μισθών, ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας κ.λπ.). Αντίφαση δεύτερη: Ο κ. Σημίτης όρθιος διαπιστώνει την αντίθεση του εκλογικού σώματος «στην επιθετική νεοφιλελεύθερη πολιτική». Αλλά την πολιτική αυτή στη χώρα μας την εφαρμόζει το ΠΑΣΟΚ. Η διαφορά με τη ΝΔ, π.χ. στο πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων, είναι διαφορά ρυθμού (η ΝΔ είναι πιο βιαστική!). Και για του λόγου το αληθές: Μετά τη ΔΕΗ, τον ΟΤΕ και πλήθος

άλλων λιγότερο βασικών επιχειρήσεων, ήρθε και η σειρά των Ελληνικών Πετρελαίων: Το 25% εκχωρείται στον όμιλο Λάτση, ο οποίος προοπτικά θα αποκτήσει τον έλεγχο της γιγαντιαίας αυτής επιχείρησης, που θα ελέγχει το 75% της αγοράς πετρελαίου.

Και ενώ ασκεί μια νεοφιλελεύθερη πολιτική, ο κ. Σημίτης μιλάει για «αξιακό σύστημα της Αριστεράς, μιας γνήσιας λαϊκής Αριστεράς της πράξης και όχι της παρωχημένης ουτοπίας», που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τις δεξιές, συντηρητικές δυνάμεις. Αλλά ποια είναι, υπαρκτή ή δυνάμει, αυτή η Αριστερά; Προφανώς δεν είναι η παραδοσιακή μαρξιστική Αριστερά. Άρα, το ΠΑΣΟΚ και ίσως κάποιες εκκολαπτόμενες «κεντροαριστερές» ομάδες.

Έστω! Αλλά ποιες είναι οι αρχές, το πρόγραμμα, η στρατηγική αυτής της απροσδιόριστης Αριστεράς; Κατά τον κ. Σημίτη, ο μηχανισμός της αγοράς «παράγει μεγάλες

και απαράδεκτες ανισότητες, περιθωριοποιεί σημαντικά κοινωνικά στρώματα» κ.λπ. Ορθώς! Αλλά το ΠΑΣΟΚ δεν υμνεί όλα αυτά τα χρόνια τη νέα θεότητα και δεν εφαρμόζει συνειδητά μία σκληρή «αγοραία» πολιτική; Και τι κάνει σήμερα η κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει τα ακραία φαινόμενα της ανεργίας, της φτώχειας και της περιθωριοποίησης; Μιλάει για «ανάπτυξη» (άλλη πανάκεια!), για ισχυρή Ελλάδα κ.λπ. Λοιπόν;

Ο κ. Σημίτης μιλάει για κοινωνικό κράτος, για επιτελικό ρόλο του κράτους, για κράτος που «δημιουργεί τις προϋποθέσεις μιας κοινωνίας αλληλεγγύης και συνοχής» κ.λπ. Αλλά το κράτος αυτό υπάρχει; Και τότε γιατί έχει ως προμετωπίδα του την *ανταγωνιστικότητα*, τον πόλεμο όλων εναντίον όλων; Και αν δεν υπάρχει, τότε τι έκανε τόσα χρόνια το ΠΑΣΟΚ; Αλλά ό,τι δεν έκανε θα το κάνει ίσως στο μέλλον; Τι προτείνει λοιπόν: οι προοδευτικές δυνάμεις «να προσαρμοστούν στις εξελίξεις» (όχι να αντιταχθούν!) για «μια Ελλάδα σύγχρονη, προηγμένη, δημιουργική και ισχυρή, για μια Ελλάδα κοινωνικής δικαιοσύνης, αλληλεγγύης και συνοχής».

Τι σημαίνουν οι έννοιες: σύγχρονη, προηγμένη, δημιουργική και ισχυρή; Τίποτε! Είναι κενές από περιεχόμενο, συνήθη ευ-

χολόγια της σημερινής σοσιαλδημοκρατίας.

Σοσιαλδημοκρατία: η χρήση της λέξης δεν είναι τυχαία. Διότι ο κ. Σημίτης, οπαδός της (καπιταλιστικής) παγκοσμιοποίησης, έχει συνείδηση ότι σοσιαλισμός είναι ανέφικτος «σε μια μόνο χώρα». Το όραμά του συνεπώς το εντάσσει στα πλαίσια της Ευρώπης. Εντάσσεται στο «ενρύτερο κοινωνικό και πολιτικό σχέδιο των προοδευτικών εκσυγχρονιστικών δυνάμεων στο πλαίσιο μιας Ενωμένης Ευρώπης».

Ποιες είναι αυτές οι προοδευτικές κ.λπ. δυνάμεις; Προφανώς τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Ευρώπης! Και τι πολιτική εφήρμοσαν μέχρι σήμερα; Μια, λιγότερο ή περισσότερη, ανάγλυπη νεο-συντηρητική πολιτική. Και ποια Ευρώπη τείνουν να οικοδομήσουν τα κόμματα αυτά, που από σοσιαλδημοκρατικά μεταλλάχθηκαν σε δεύτερα κόμματα της αστικής τάξης; Την «Ευρώπη των Λαών» ή την «Ευρώπη των Πολυεθνικών»;

Γιατί, λοιπόν, ο κ. Σημίτης θυμήθηκε το «σοσιαλισμό»; Επειδή το φάντασμά του αγκίζει πάλι «να στοιχειώνει την Ευρώπη», μπροστά στη λαίλαπα του νεο-συντηρητισμού και των πολέμων της Νέας Τάξης. Να ιδιοποιηθούμε λοιπόν την έννοια, αφαιρώντας το ριζοσπαστικό της περιεχόμενο.